

12 rozdział Księgi Wyjścia

Baranek bez skazy

*„Ma to być baranek bez skazy, samiec jednoroczny. Może to być baranek lub koziołek” —
2 Mojż. 12:5.*

Dziewięć plag spadło na Egipt, ostatnią z których była plaga ciemności „tak gęstej, że było można jej dotknąć”. „I wyciągnął Mojżesz swą rękę ku niebu, i nastąpiła gęsta ciemność w całej ziemi egipskiej przez trzy dni” (2 Mojż. 10:21-22). Faraon był zrozpaczony. Zaproponował, że pozwoli Izraelitom odejść, ale bez ich stad i trzód. To nie spodobało się Mojżeszowi, ponieważ Izraelici potrzebowali „ofiar rzeźnych i całopalnych, by je mogli przygotować Panu, Bogu ich” (2 Mojż. 10:25).

W rozmowie zapanował impas. Faraon zagroził, że odbierze życie Mojżeszowi, jeśli ten pojawi się ponownie (werset 28). Miała nadejść jeszcze jedna plaga – śmierć pierworodnych – po której faraon miał nakazać Izraelitom opuszczenie kraju w pośpiechu.

Ta ostatnia plaga miała nadejść „o północy” (2 Mojż. 11:4) i miała nastąpić, gdy Izraelici obchodzili Paschę i mieli przygotowane swoje baranki paschalne, reprezentujące Chrystusa, który zapewnia nam odkupienie. Pierworodni Izraela zgromadzili się w swoich domach wraz z całym Izraelem, przechodząc przez odrzwia pomazane krwią paschalną. Pierworodni Izraela przetrwali noc, unikając plagi śmierci, ponieważ Bóg powiedział: „gdy ujrzę krew, ominę was, i nie dotknie was zgubna plaga, gdy uderzę ziemię egipską” (2 Mojż. 12:13). Dla nas jest to obraz sposobu, w jaki „Kościół pierworodnych” jest przykryty krwią Chrystusa (Hebr. 12:23, BT).

2 Mojż. 12:1-2

Dwunasty rozdział Księgi Wyjścia rozpoczyna się wskazówkami od Boga skierowanymi „do Mojżesza i do Aarona w ziemi egipskiej”, które zawierają szczegółowe informacje dotyczące obchodzenia Paschy. Wyraźnie anioł przemówił do tej pary, a szczegóły te zostały zapisane w wersetach 2-27. Na końcu wersetu 27 czytamy: „I lud pochylił głowy, i oddał pokłon”. Sugeruje to, że Mojżesz i Aaron przekazali Izraelitom wiadomość otrzymaną od anioła. Lud był poruszony i pełen czci, zdając sobie sprawę, że ich wyzwolenie z Egiptu jest bliskie. Mieli powody, by wierzyć, że wszystko, co usłyszeli, się spełni, ponieważ Izraelici byli świadkami dziewięciu cudownych plag, które już spadły na Egipcjan.

„I rzekł Pan do Mojżesza i do Aarona w ziemi egipskiej, mówiąc: Ten miesiąc będzie wam początkiem miesiący, będzie wam pierwszym miesiącem roku”. Do dziś miesiące w kalendarzu żydowskim liczone są od wiosny do wiosny, od Nisan do Nisan. W czasie Wyjścia miesiąc ten nosił nazwę Abib (2 Mojż. 13:4), oznaczającą zielone pędy, odpowiednią dla wiosny. Nazwa Nisan pojawiła się wieki później, podczas niewoli Izraela w Babilonie, gdzie odpowiadający mu babiloński miesiąc nosił nazwę *Nisanu*.

Wyraźnie była to istotna zmiana dla Izraela, ponieważ w wersecie 2 Księgi Mojżeszowej 23:16 wspomniano o jesieni, czasie święta zgromadzenia, jako o „końcu roku”, co odzwierciedla powszechną praktykę tamtych czasów. Jednak zgodnie z Bożymi instrukcjami, Izrael zaczął liczyć swoje lata od wiosny do wiosny – od Abib do Abib. Potwierdza to fakt, że śmierć Aarona została odnotowana w 40. roku wędrówki po pustyni, w miesiącu piątym. Kiedy Mojżesz zwrócił się później do Izraelitów w miesiącu jedenastym, liczba lat nadal wynosiła 40 (4 Mojż. 33:38; 5 Mojż. 1:3). Numer roku nie zmienił się między miesiącem piątym a miesiącem jedenastym, co jasno wskazuje, że zmiany w numeracji lat miały miejsce wraz z początkiem miesiąca pierwszego. To również koresponduje z wersem 2 Księgi Mojżeszowej 40:17: „A przybytek został wzniesiony pierwszego dnia pierwszego miesiąca drugiego roku”.

Później, po pewnym czasie od wejścia Izraela do Kanaanu i osiedlenia się w tej ziemi, ponownie zaczęto liczyć lata od jesieni do jesieni. Ta praktyka jest kontynuowana do dziś, ponieważ lata w obecnym kalendarzu żydowskim również są numerowane od Tiszri do Tiszri. Zostało to również wyrażone w Księdze Ezechiela. Miesiąc pierwszy jest określany liczbowo (Ezech. 29:17, 30:20), natomiast miesiąc siódmy nazywany jest „początkiem roku” (Ezech. 40:1; większość przekładów w języku polskim tak też podaje, z wyjątkiem Nowego Przekładu, który podaje: „w pierwszym miesiącu” – przyp. tłum.).

2 Mojż. 12:3-5

Werset 2 Mojż. 12:3 precyzuje, że każdy dom ma wziąć baranka dziesiątego dnia miesiąca (Abib lub Nisan). Technicznie rzecz biorąc, wersec 5 dopuszcza możliwość wyboru baranka spośród owiec lub koziołka z kóz, jednak nie przypominamy sobie żadnych przykładów, w których użyto koziołka. Wydaje się, że zarówno zwyczaj, jak i kultura zdecydowanie sprzyjały wyborowi baranka.

„Jeżeli zaś rodzina jest za mała na jednego baranka, niech dobierze sąsiada mieszkającego najbliżej jego domu według liczby osób” (werset 4). Sugeruje to, że Izraelici powinni zaplanować, w miarę możliwości, wykorzystanie całego baranka – chociaż werset 10 zezwala na spalenie pozostałej części w ogniu, jeśli nie zostanie zjedzona do rana. To zastrzeżenie, że baranek powinien być spożyty w całości, może symbolicznie odzwierciedlać, iż wartość okupowej ofiary Jezusa została w pełni wykorzystana w zadośćuczynieniu za grzech ludzkości.

Werset 3 mówi: „Dziesiątego dnia tego miesiąca” każde gospodarstwo domowe miało wybrać swojego baranka. Bezpośrednim skutkiem tego działania mogło być przywiązanie rodziny do wybranego, delikatnego baranka, podobnie jak my czujemy wdzięczność wobec Jezusa, „Baranka zabitego od założenia świata” (Obj. 13:8, BG).

Jezus miał umrzeć w piątek, 14 Nisan, w momencie, gdy w świątyni zabijano baranki paschalne. Izraelici spożywali baranka tej nocy, która przechodziła w 15 Nisan, dlatego do dziś „Pascha” jest datowana na 15 Nisan w kalendarzu żydowskim. W Ewangelii św. Jana 12:1 czytamy, że Jezus udał się do Betanii, gdzie został przyjęty przez Marię, Martę i Łazarza, którego wskrzesił z martwych kilka miesięcy wcześniej. Wydarzenie to według opisu miało miejsce „sześć dni przed Paschą”, co oznacza, że miało miejsce 9 Nisan, sześć dni przed 15 Nisan. Ta noc, podczas wieczornej wieczerzy, przechodziła w 10 Nisan. Był to wieczór, w którym Maria namaściła Jezusa kosztownym „funtem czystej, bardzo drogiej maści nardowej” – wycenionej na 300 denarów (Jan 12:3, 5).

Kiedy Judasz skarżył się na ten wydatek, Jezus odpowiedział: „Zostaw ją; chowała to na dzień mojego pogrzebu” (Jan 12:7). W ten sposób Jezus został namaszczonej na śmierć 10 Nisan, co oznacza, że został naznaczony lub wskazany jako Baranek Paschalny. Następnie ranka, wciąż przypadającego na 10 Nisan, Jezus został przyjęty z niezwykłym entuzjazmem przez tłum i myślał o zbliżającej się śmierci. „Teraz dusza moja jest zatrwożona, i cóż powiem? Ojcze, wybaw mnie teraz od tej godziny? Przecież dlatego przyszedłem na tę godzinę” (Jan 12:27). To był dzień, w którym został wskazany jako Baranek Paschalny. Ponieważ 10 Nisan przypadał na cztery dni przed złożeniem baranka w ofierze, być może istnieje głębsze znaczenie tego wydarzenia: Jezus został wybrany na naszego Odkupiciela już od początku ludzkiego doświadczenia – około 4000 lat przed Kalwarią.

2 Mojż. 12:6-7

„Będziecie go przechowywać do czternastego dnia tego miesiąca; i zabije go całe zgromadzenie zboru izrael-

skiego o zmierzchu” (werset 6). Liczba czternaście jest dwukrotnością liczby siedem, co sugeruje, że ofiara Jezusa ma zastosowanie podczas dwóch wieków odkupienia, obecnego Wieku Ewangelii dla Kościoła oraz zbliżającego się Królestwa dla reszty ludzkości. Oba te wieki są reprezentowane przez siedmiodniowe święta – Święto Przaśników i Święto Namiotów – tak więc oba wieki odkupienia razem są reprezentowane przez skumulowane 14 dni.

Ponadto w każdym z siedmiu dni pierwszego święta należało ofiarować siedem baranków (4 Mojż. 28:19, 24). W każdym z siedmiu dni drugiego święta należało ofiarować 14 baranków (4 Mojż. 29:13, 17, 20, 23, 26, 29, 32). Dzień 14 oraz rok 14, odnoszące się do zaprowadzenia Królestwa, są również wspomniane w dwóch dalszych wersetach (Dzieje Ap. 27:27; Ezech. 40:1).

„I wezmą z jego krwi, i pomażą oba odrzwia i nadproże w domach, gdzie go spożywają” (werset 7). W ten sposób każda osoba, która tego wieczoru weszła do domu, aby spożyć baranka, znalazła się „pod krwią”. Tylko pierworodni byli zagrożeni tego wieczoru, ale wszyscy w domu okazywali szacunek dla krwi paschalnej. Pierworodni symbolizują Kościół, który jest narażony na utratę niebiańskiego życia, jeśli nie pozostanie pod osłoną ofiary Jezusa. Oprócz nich, jak pokazano na Wykresie Wieków w piramidzie p, jest jednak wielu innych chrześcijan, którzy mają szczerą wiarę w naszego Odkupiciela, co daje im również usprawiedliwioną pozycję przed Bogiem.

2 Mojż. 12:8-11

„Mięso jego upieczone na ogniu spożyją podczas tej nocy; jeść je będą z praśnikami i gorzkimi ziołami” (werset 8). Baranek paschalny symbolizuje Jezusa, a dodatki do uczy odzwierciedlają istotne aspekty dla tych, którzy uczestniczą w tym wydarzeniu po ofiarowaniu baranka. W duchowym sensie odnosi się to do wierzących w Wieku Ewangelii, którzy przez wiarę czerpią z zasługi życia, które ofiarował Jezus.

Gorzkie zioła, na przykład, symbolizują trudne doświadczenia Kościoła, które towarzyszą spożywaniu baranka. Oczywiście Jezus również przeszedł przez gorzkie chwile, które były znacznie bardziej bolesne niż nasze. Ci jednak, którzy spożywają baranka, reprezentują tych, którzy po śmierci Jezusa, korzystają z Jego daru. Gorzkie zioła reprezentują doświadczenia życiowe, które towarzyszą naszemu spożywaniu baranka.

Przaśny chleb symbolizuje nasze pragnienie bycia bez kwasu w takim stopniu, w jakim jesteśmy w stanie to osiągnąć. „Uprzątnijcie stary kwas, abyście się stali nowym zaczynem, jako też praśni jesteście. Albowiem na Paschę naszą został ofiarowany Chrystus. Świętujemy

więc nie w starym kwasie ani też w kwasie złości i przewrotności, ale w praśnikach czystości i prawdy” (1 Kor. 5:7-8, BL).

Sam baranek był pieczony w ogniu, co symbolizuje środki, dzięki którym ofiara Jezusa stała się dla nas dostępna – mianowicie przez ogniste doświadczenia. Gdy korzystamy z Jego ofiary, pamiętajmy o mękach, które jej towarzyszyły, abyśmy mogli ją lepiej docenić.

„Nie pozostawiajcie z niego nic do rana” (werset 10) – cała Jego ofiara jest dla nas konieczna.

„A w ten sposób spożywać go będziecie: Biodra wasze będą przepasane, sandały na waszych nogach i laska w rękę waszym. Zjecie go w pośpiechu” (werset 11). Jesteśmy gotowi opuścić ten dom i udać się do naszego domu w górze. Rzeczy związane z tymi, którzy jedzą baranka, symbolizują rzeczy związane z wierzącymi Wiek Ewangelii, gdy przyswajają sobie korzyści płynące z ofiary Jezusa.

„Jest to ofiara paschalna dla Pana” (zakończenie wersetu 11). Powód tego określenia wyjaśniony jest w wersecie 27: „Jest to rzeźna ofiara paschalna dla Pana, który omijał domy synów Izraela w Egipcie, gdy Egipcjanom zadawał ciosy, a domy nasze ochronił”. Następnego ranka Izraelici opuścili Egipt, a kilka dni później przeszli przez Morze Czerwone. Jednak żadne z tych doświadczeń nie jest określane mianem Paschy. Termin ten odnosi się do anioła Bożego, który pozostawił tych, którzy wyrazili wiarę w Boga – a w Wiek Ewangelii tych, którzy wyrazili wiarę w Chrystusa.

Inne wersety

„Przestrzegajcie Święta Praśników, gdyż w tym właśnie dniu wyprowadziłem zastępy wasze z ziemi egipskiej. Przestrzegajcie tego święta przez wszystkie pokolenia jako ustanowienie wieczne” (2 Mojż. 12:17). Ustalony dzień to 15 Nisan, którego numer został określony w Księdze Kapłańskiej 23:6: „Piętnastego dnia tegoż miesiąca jest Święto Praśników Pana. Przez siedem dni będziecie jedli praśniki”. Rankiem 15. dnia Izraelici zebrali się i wyruszyli.

W Księdze Wyjścia 12:18 (BG) dzień ten jest opisany jako „od wieczora czternastego dnia tego miesiąca aż do wieczora dwudziestego pierwszego dnia”. Wieczór oznacza koniec dnia, co sprawia, że wieczór 14. dnia

jest zarówno końcem dnia 14, jak i początkiem dnia 15. Siedem dni praśników trwa zatem od 15. do 21. Nisan włącznie.

W Księdze Wyjścia 12:29 czytamy: „O północy zabił Pan wszystkich pierworodnych w ziemi egipskiej, od pierworodnego syna faraona, który miał zasiąść na jego tronie, aż do pierworodnego syna więźnia, który był w więzieniu, i wszelkie pierworodne bydła”. Była to ostatnia plaga, która łączy się również z ostatnią plagą z Objawienia 16. To będzie czas wyzwań dla świata, czas północy, kiedy władza tego świata zostanie obalona, a Królestwo Boże zostanie ustanowione w Izraelu.

Jeden z mówców na niedawnej konwencji zauważył, że w wersecie Obj. 16:16, który odnosi się do doświadczenia kończącego ten wiek, wspomniane jest imię „które po hebrajsku nazywa się Armagedon”, sugerując, że być może fakt, że jest to hebrajskie słowo, łączy się z Bożym wyzwoleniem narodu hebrajskiego. To łączy „Armagedon” z Bożym wyzwoleniem Izraela, które zamknie ten wiek i wprowadzi nowy. To interesująca perspektywa.

Podsumowanie

Wiele szczegółów zawartych w Księdze Wyjścia 12 zdejmuje się mieć istotne znaczenie dla obrazu Jezusa, który jest naszym Barankiem Paschalnym, oraz dla naszego uczestnictwa w błogosławieństwach płynących z Jego ofiary. Wybór baranka w dniu 10, jego ofiarowanie w dniu 14 oraz pieczenie w ogniu nawiązują do doświadczeń naszego Pana Jezusa.

Uczta z baranka, wraz ze wszystkimi jej szczegółami, odnosi się do tych, którzy przez wiarę doceniają, szanują i korzystają z ofiary Chrystusa. Wszyscy Izraelici biorący udział w tej uczcie symbolizują chrześcijan, którzy uznają to, co Jezus nam zapewnił. Pierworodni stanowią szczególną ich część, określaną jako „Kościół pierworodnych, którzy są zapisani w niebiosach” (Hebr. 12:23, BT).

Okup, który dał Chrystus, odnosi się do obu wieków odkupienia, obejmując zarówno współczesnych wierzących chrześcijan, jak i całą odkupioną ludzkość w Królestwie.

David Rice (USA)